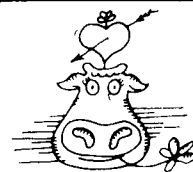
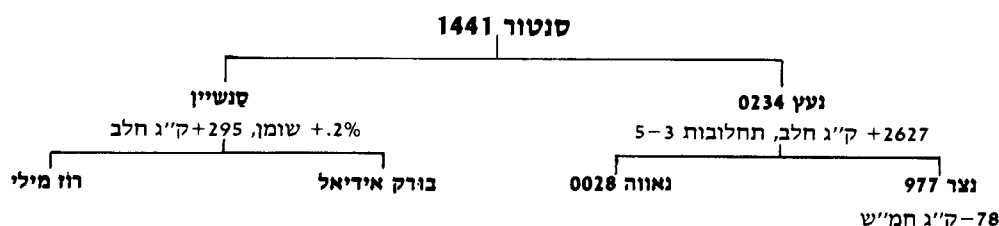

טיכוח כוריות

רקוויאם לסנטור 1441

משה הימן, חיים שטורמן, "און"

ערך גנטי על בסיס 1976 (ק"ג חמ"מ)	תחלובות	מספר בנות	הפרש צפוי בחלב	הפרש % יציאה	תכונות		גופניות	
					מספר בנות שנשפטו	גודל	עטין קדמי	עטין אחורי
+570	1	80	+564	-9%	59	+++	=	+
	2	63	+469					
	3	44	+651					
++								

מהם ייבאנו זירמה וגידלו עגלים, (אסטרונאוט וציטיישן). ייצור החיים של רחמיילי היה: 95495 ק"ג חלב, 4.2% שומן, 3973 ק"ג שומן. כיום סנשיין הוא הפר המצטיין כאבי פרים בארה"ב.

סנטור נמצא בריא וכשר למהדרין והובא ל"און" ככל יתר "המופלאים". לאחר כ-1000 הזרעות הנסיון שלו עמד בהמתנה 4 שנים וחיכה לפסק דין המחשב. מתקופה זו אנו מוצאים בכרטיסו רק מעט ציונים, כמו סבל ברגליים וצליעות. נאסף ממנו מחסן זירמה של 5000 מנות, כנהוג.

עם הגיע המבחן הזמני שלו, הסתבר מיד שבפר משובח עסקינן, והוחל באיסוף מזורז של זירמתו. כאשר הופיע המבחן הסופי היו במחסן כ-17000 מנות והוחל בשימוש נרחב בזירמתו. לאחר שבשיפוט בנותיו הסתבר שמבנה העטין

תולדות חייו

סנטור נולד ב-24.5.71 בעין חרוד-אחד ומת ב-12.6.79 ב"און".

שלא ככל בן בקר אחר - עוד בטרם נולד קיוו ממנו לגדולות. אמו, נעץ, בתם של נאווה ונצר 977, נבחרה להיות פרה עתודה, וזאת בשל תנוכתה הגבוהה הבולטת בהרבה מעל ממוצע עדרה. (+2627 בתחלובות 3-5). כנהוג, החרעה נעץ בזירמת ייבוא והפור נפל על הפר "סנשיין" 518 מארה"ב.

Harbor Crest Sunshine מבחנו: 6783 בנות הניבו בממוצע 6939 ק"ג חלב עם 3.7% שומן. ההפרש הצפוי מבנותיו (p.d.): +295 ק"ג חלב. אמו של סנשיין היתה פרה מפורסמת ביותר בארה"ב. רחמיילי נבחרה שלוש פעמים כפרה היפה ביותר בכל ארצות הברית (all american). היו לה עוד 3 בנים נבחרים חיוביים שמשניים

בוצעו 21000 הזרעות ועוד כ-2000 מנות סופקו ל"השרות". בתקופה זו קיבלנו מסנטור 33278 מנות זירמה שימושיות, כלומר – כ-8000 מנות בחבזו, כנראה בהזרעות כפולות, איבוד כופתיות והפשרות ללא שימוש – וחבל.

בשבוע האחרון לחייו הראה סנטור סימני שיתוק בפלג האחורי של גופו שהלכו וגברו עד שלבסוף מת בזרועות רופאיו. בניתוח שלאחר המוות, שבוצע בידי ד"ר כהן ופרופ' נובל מהמכון הווטרינרי נמצאה דלקת מוגלתית בחוליות ה-10 – 11 של החזה עם פיסטולה לחלל החזה שגרמה לטראומה בחוט השדרה עם ריכוך ושטפי דם שגרמו לשיתוק. כמו כן נמצאה דלקת הקרום הפנימי של הלב בחדר הימני.

עד היום בוצעו בזירמת סנטור 84228 הזרעות במרחב "און" וכן אושרו ומוחקקים ב"און" 15 מבניו, בני עתודות, כדור המשך. מחסן הזירמה שלו התרוקן כמעט כליל ובוה, בעצם, תמה דרכו.

בעולם הטיפוח נתקלים לעתים נדירות בקפיצה כה מרחיקת לכת בהתקדמות הגנטית כמו זו של סנטור ותרומתו בודאי תורגש מאוד בשנים הקרובות בתנובות בנותיו. הלוואי וירבו כמותו.

הקדמי אשר מוריש סנטור מפוסק ורחב מדי, הצענו לעבוד אתו באופן סלקטיבי רק על פרות עם עטין קדמי טוב. גם מבחן אופן ההמלטה שלו הראה שאין להזריע עגלות עם סנטור. עם כל הסייגים האלה בוצעו בשנת 1977/78 – 32000 הזרעות (שיא ארצי).

ב-1977 הראה סנטור סימני "חוסר חשק" ניכרים ולמעשה כמעט חדל לקפוץ ובצילומי רנטגן של פרקיו התגלתה מחלת פרקים מנוונת. כעבור זמן התגלה שסנטור מוכן לקפוץ ברצון על פרים גדולים, בלתי מוקרים, ואם אפשר – שניים או שלושה פרים ביחד, (אורגיה, בלע"ז). מאז ועד שבוע לפני מותו היינו מנהלים פעמיים בשבוע את טקס לקיחת הזירמה מסנטור (ומחסן), אחיו לצרה) שבו כל רעיון חדש של פריין או כל עובר ושם היה רצוי ונוסה בשטח – ולא נכנס לפרטים.

מבחני הצאצאים הבאים שלו היו כה בולטים לטובה והביקוש גדל כל כך, עד שהוחלט לייצר מזרמתו כופתיות בעלות 20 מיליון תאי זרע בלבד (לעומת 30 מיליון בדרך כלל), וזאת לאחר נסיון מבוקר שהראה שאין פחיתה בשיעור ההתעברות. מאוקטובר 1978 עד יוני 1979

מבחני פרים – למה לעשותם, כיצד הם מבוצעים,

ומה משמעותם?

דן קלי, השרות להזרעה מלאכותית

לצורך הבנת השיטה ומשמעותם של מבחני הצאצאים עלינו להבין מספר מושגים: –

1. **פְּנוּטִיפּ** – בעל חיים כפי שאנו מכירים אותו למעשה ואת יכולת ביצועיו: יתכן וחלק מתכונותיו רצסיביות (נשלטות) או דומיננטיות (שולטות).

2. **פְּנוּטִיפּ** – המערך הגנטי של בעל חיים: קובע בחלקו את הפנוטיפ של בעלי חיים. ניתן להגיד: פנוטיפ = גנוטיפ + תנאי הסביבה.

3. **תורשתיות** – סימונה המדעי h^2 : היא ערך למדידת החלק העובר בתורשה לגבי תכונה נדונה בסטיה הפנוטיפית של פרט מסוים מן

מתחילת ההיסטוריה האנושית ידוע על הקשר, הדמיון והעברת התכונות מההורה לצאצאיו. חוקרים ומטפחי בעלי חיים שונים עסקו רבות – וממשיכים לעסוק בנסיגות העברת התכונות מדור לדור.

תנופה וגיישה חדשה התפתחה בנושא הטיפוח עם ההכרה בתורשה הכמותית והתורשה של אוכלוסיות, בשיטה למציאת פרטים בודדים מצטיינים, שישמשו כמקור לחומר רבייה.

תפקידי מבחני הצאצאים הנהוגים בעולם ובישראל למצוא את הפרים המצטיינים למען הפצת זרעם וכך לעשותם להורים למספר גדול של צאצאים בעלי יכולת ייצור גבוהה יותר.